

Żelganocno palma

Leszek Czyż

Tero to z Olsyn do Kadźidla ńedaleko. Będzie coś dwa ńile z zuchelkem. Ale downěj to naród muśoł az do Ostrołęki chodźeć. ńe było tyle kościołów jĩ paraśij, co tero. Ańi w Kadźidle, ańi w Carni, ańi w Brodowech Łakach, chyba jedno az w Mysańcu.

To łono tak!... Ludźiska ńe w kazdó ńedźele mogły jĩść, a bywało, co jĩ wcale rzodko chodźily.

Kedyś, jesce bułem mały, to nas dźodek lopoźedoł, jek Olsyńoky jednego roku, na Żelganoc do Ostrołęki śly. Jek wysły, a ze ćepło było, bo Żelganoc muśić wypadła na śwętego Wojćecha, tak jĩ śly. Zerćo ńely sporo, bo jek to na śwęta. Ten źeprzka zabźuł jĩ kełbase w worku ńeśe. Tamta mo sery, jojka jĩ pore blachów placka... Naród wtedy jesce bźedy ńe znoł.

Co podejdó zuchelek, to łodpocno, pośiłó śe, zaspśewajó jĩ dalej w droge. Tak śly bez pore ładnych dńi. ńinely Dylewo, ńinely Durlejasowe bory, az wreśće dośly do ńasta. A Ostrołeka to była wtedy, jek bez mała Warszawa. Tero to ńic z ńej ńe ostało. Front tam bez pół roku stojoł, to żadomo, jek mogło być.

Ale wtedy: kańeńice po dwa psętra jĩ wyżej. Od Narźi, zaroz za mostem Fara; dalej, za rynkiem kłaśtor ... A w sklepach bogactwa jĩ różnośći, ze było na co popatrzeć. Ale o cem to, jo godom?... Na starość, to wszystko z pańeći wyloto.

Acha!... To łońi wreśće do mostu dośly jĩ staneńi. Chto na trowe, chto na kańeńe uśod - kamase, ćizmy jĩ bóty wćagajó, Ten zapśino jake, tamten łokurzo buksy cy letńok. Dźewcoky zapłotajó warkoce, zażazujó na głoże chustecky, a ńechtóre to śe w cółka ze wstęgańi strojó. Kazdy kele śebźe robźi łoporządek, jek moze.

A ten co mostu pśiluje patrzy, co śe tyle narodu nasło, jek na jeky łodpust. To śe fest zdźiźuł jĩ pyto: Skela jesteśta jĩ na co śe tak sykujeta? To łońi mu móžo, co są z Olsyn jĩ na Nedźele Żelganocno do kościoła przyśly.

Jek ten sraźńik, cy jek go tam, to usłysoł, to az śe ze bełk ze śńechu złapsuł. Tyło mu ta keta łod zegarka na ńem śe trzęśła...

A Olsyńoky patrzó, dźiwujó śe, a potem jĩ złośco, bez co łón tak z ńech sobźe kepkuje.

A straźńik jem wtedy: O ludźe! Ludźe... Cy wom śe we łbach pokręćilo, cy co? Toć to dźiś Przewody, Żelganoc była w tamtó ńedźele.

To łońi, jeden na drugiego popatrzuł. Zrobźilo śe jem wszystkim markotno. Trudno. Kalendorza ńicht ńi noł. Cas muśely ńarkować po słońcu jĩ skowrónkach, to jĩ trudno było

Żelganocno palma

utraseć.

- To i co tero będżem robżec?

Popatrzyły na Fare, popatrzyły na kłaśtor, podumaly śulke, copky ze łbów zdjeńi, na mośće łuklękly jï zaspśpśewaly.

„Pańe Jezu Chryśće

Juz zmartwychwstałyśće,
My ło tem nie żedżely,
Ze to zesłej niedżely

Alleluja!”

Przezegnały śe, copky włożyły jï zawróciły do domu.

Źródło: Literatura ludowa. Kurpie., p. red. J. Krzyżanowski, Polskie Towarzystwo Ludoznawcze, Warszawa 1961 r., s. 90.

OPOWIADANIA KURPIOWSKIE – Zapisał i przygotował do druku ks. Stanisław Tworkowski

Tekst zapisano z wykorzystaniem zasad pisowni dialektu kurpiowskiego opracowanego przez prof. Jerzego Rubacha – zgodnie z wymową na północno-wschodniej części Kurpiowszczyzny.

Kurpiowską samogłoskę „i” wymawiamy jak samogłoskę pomiędzy „i” a „y”.

Kurpiowską samogłoskę „ó” wymawiamy jak samogłoskę pomiędzy „o” a „u”.

Autor wpisu: **Leszek Czyż**